

Oorlog in Oekraïne

Solidariteit

Vrijwilligers laden in Polen hulpgoederen voor Oekraïne in. FOTO GETTY IMAGES

Oekraïners ophalen aan de grens 'niet verstandig'

interview • Nederlanders met goede bedoelingen springen in de auto om Oekraïners op te halen. Anne-Marie Snels helpt ze het goed aan te pakken.

Marten van de Wier
redactie binnenland

Nederlanders en Oekraïners in Nederland proberen familie en vrienden op te halen aan de Oekraïense grens. Anne-Marie Snels, oud-voorzitter van militaire vakbond AFMP, zit in een netwerkje dat hen helpt. Haar groep heeft tot dusver geholpen bij het vervoer van enkele tientallen Oekraïners naar familie of vrienden hier in Nederland, denkt ze. Ze waarschuwt voor goedbedoelde, maar slecht voorbereide acties.

Zo gaan op Twitter berichten rond van Nederlanders zonder naasten in Oekraïne, die zelf naar Polen willen rijden om vluchtelingen op te halen. "Ontzettend lief, maar het is verstandiger om even te wachten", zegt Snels. "Want dan zijn die mensen hier, maar waar huisvest je ze?" De overheid heeft nog geen extra opvang voor Oekraïense vluchtelingen geregeld.

De groep waar Snels bij betrokken is, helpt daarom vooral Oekraïners die terechtkunnen bij familie en vrienden in Nederland. Snels heeft inmiddels wat ervaring met dit soort klussen: eerder hielp ze Afghanen die voor Nederland hadden

gewerkt bij hun evacuatie uit Ka-boel. "Net als toen is het nu ook: kijken wat de snelste en veiligste reisroute is binnen Oekraïne."

"Veel mensen gaan naar de Pools-Oekraïense grens, maar het is er hartstikke druk. Beter gaat het via Roemenië", weet Snels. Zij en haar contacten helpen Nederlanders die naar Polen en Roemenië rijden om familieleden of vrienden op te halen, zodat ze voorbereid op weg gaan.

Vanuit Oekraïne krijgen ze berichten over opstoppingen of benzi-

'We kunnen deze mensen toch niet in het opvangcentrum in Ter Apel laten aankloppen?'

'Bij de Pools-Oekraïense grens is het hartstikke druk. Beter gaat het via Roemenië.'

netekorten op de route. "Mensen zelf geven ons up-to-date informatie over de reisroute. Wij geven die door, zodat mensen hier hun geliefden daar kunnen coachen."

Snels' betrokkenheid begon bij een zoon van goede vrienden. Diens vriendin is Oekraïense. "Ze zouden juist deze week in Nederland gaan samenwonen", vertelt ze. "Zij zat nog daar. Hij was natuurlijk in paniek, en wilde daarheen. Ik zei: 'Eerst gaan zitten, en voorbereiden.'" Inmiddels is het stel herenigd.

In de groep waarin Snels actief is, zitten onder andere journalisten die de regio goed kennen. Ook werkt ze samen met de manager van een Nederlands vleesverwerkend bedrijf in Polen, die Oekraïners ophaalt bij de Poolse grens en in de regio Warschau opvangt.

Twee busjes rijden op en neer tussen Nederland en Polen, om daar Oekraïners op te halen met familie in Nederland. Volgens Snels een initiatief van een jong stel en de vader van een van de twee.

Er zijn ook Nederlanders die Snels tijdelijke woonruimte aanbieden voor Oekraïense vluchtelingen. "Die hebben een etage of twee slaapkamers vrij. Dat is hartverwarmend, maar wij kunnen dat niet regelen. Daar heb je weer een hele organisatie voor nodig."

Snels vindt dat de overheid zou moeten bemiddelen tussen de Oekraïners en Nederlanders met ruimte. "We kunnen deze mensen toch niet in het opvangcentrum in Ter Apel laten aankloppen? Kom op. Bovendien zit dat al overvol."

'Mensen weten heel

Veel mensen willen iets doen voor de getroffen van het oorlogsgeweld in Oekraïne. In Bussum is een inzamelactie voor opvanghuizen in Hongarije al een succes voordat hij officieel is begonnen.

Robin Goudsmit
redactie binnenland

Een jasje van wit nepbont met zwarte stippen, voor een meisje van een jaar of vier. Een paar dikke voetbalsokken, in de kleuren van de lokale voetbalclub. Stevige wandelschoenen in een grote herenmaat. Allemaal verdwijnen ze vandaag in grote dozen, ingepakt door vrijwilligers in Bussum in een oude gymzaal. Bestemming: een locatie met honderd huizen in Hongarije. Die worden ingericht voor vluchtelingen uit Oekraïne door de stichting Kinderen in Nood.

De actie is 'ontploft' zegt Eveline Smits van Oyen, die gewapend met een telefoon en in een vrolijk gekleurde broek de inzameling leidt. Ze is vanaf vrijdagavond bezig, maar een post op sociale media is heel veel gedeeld. Velen hebben al gehoor gegeven aan de oproep om huisraad, kleding en hygiëneproducten te brengen. "Mensen hier zien het gebeuren daar, in Oekraïne, en ze voelen zich machteloos. En na corona hebben mensen echt behoefte aan saamhorigheid."

Gelukkig is Smits van Oyen een inzamel-veteraan; eerder runde ze samen met anderen het initiatief *Elk Gooisch matras komt van pas*, om Syrische statushouders te helpen aan de broodnodige spullen. "Voor je gevoel is het misschien een druppel op een gloeiende plaat. Maar het gaat erom dat je iets doet."

Hoe bedenk je wat iemand nodig heeft, die huis en haard ontvlucht is? "Denk maar aan wat je zelf op een dag nodig hebt, dat vind ik een goede tip. Wat voor spullen gebruik je als je 's ochtends opstaat?", zegt Gerdien Onland, die ook is komen helpen. Ze doet mee omdat het volvoering geeft, zegt ze, terwijl ze kinderklaren opvoert. "Je doet iets nuttigs. En ik ben dol op sorteren. Ik ben net Marie Kondo, die opruimgoeroe."

Dat Onland er plezier in heeft, is mooi meegenomen, want het sorteren gaat nog wel even door. Alhoewel de dozen in het gymlokaal al hoog opgestapeld zijn, is vandaag pas het 'officiële' inzamelmoment. Om de paar minuten melden zich weer nieuwe mensen met dozen, zakken en tassen. Eén vrouw werkt